

Strategiskt styrelsearbete – starkare företag

Erfarenheter från
olika projekt

Externa ledamöter sporrar bolagen

Blekinge Business Incubator

Kontakt:

Anders Cronholm

www.b-b-i.se

– Som inkubator har vi fått chans att vässa våra framtida insatser kring strategiskt styrelsearbete. Projektet har tagit det arbetet till en högre nivå, säger Anders Cronholm, vd för Blekinge Business Incubator.

Blekinge Business Incubator, BBI, är en regional företagsinkubator som erbjuder start-up företag professionellt affärsutvecklingsstöd, tillgång till professionella nätverk, riskkapital och utbildningsinsatser. Företagen finns inom olika branscher, exempelvis telekom, spel och teknik och har sedan tidigare arbetat med förberedelsearbete till styrelser, ofta genom att utse adjungerande rådgivande ledamöter.

– Att få in externa ledamöter innebär en sporre för bolagen, samtidigt som det ger ett fantastiskt stöd, säger Anders Cronholm. Tidigare hade vi dock inte tillräckliga resurser för att genomföra det arbetet fullt ut i samtliga bolag. Den möjligheten fick vi genom projektet och det har gett goda resultat.

Många har velat vara styrelseledamöter i bolagen, både företagare och rådgivare har fått nya kontakter.

– Som inkubator har vi utnyttjat våra nätverk för att hitta rätt externa personer till företagens styrelser. Vi har kunnat kratta i manegen och ge legitimitet till bolagen.

Viktigt att starta i rätt tid

Inom projektet har BBI arbetat fram en utbildningsmodul som handlar om styrelsearbetets mål och syften. Verktuget ska också kunna användas av andra bolag utanför inkubatorn. Insatserna har fokuserat på identifiering av potentiella ledamöter, enskild rådgivning och matchmaking mellan bolag och ledamöter.

Om det ska bli tillväxt i företaget och om läget är det rätta, gäller det att snabbt få igång styrelsearbetet, understryker Anders Cronholm. En viktig lärdom från projektet är att insatserna inte var aktuella för alla bolag. För de bolag som var kvar på idéstadiet var det för tidigt. Företagen ska ha ”gnuggat” sin affärsidé innan det blir dags för styrelsearbete.

Att öka mångfalden i styrelserna har också varit en viktig del i projektet, som har haft ett särskilt fokus på kvinnor och yngre entreprenörer. En mixad styrelse skapar större kreativitet och ger en bättre dynamik, konstaterar Anders Cronholm.

– Vi kommer med all säkerhet att fortsätta att jobba aktivt med styrelsearbete i våra bolag. Det tillför stora värden både nu och på sikt.

Vi ser förändrade attityder till styrelsearbetet

GU Holding

Kontakt:

Andreas Albertsson

<http://holding.gu.se>

– Tack vare projektet har vi stärkt vår modell för strategiskt styrelsearbete. Tillsammans med företagen har vi fått en ökad medvetenhet och kunskap om professionaliseringens betydelse, säger Andreas Albertsson, affärsutvecklare och investment manager på GU Holding.

GU Holding bedriver en inkubations- och investeringsverksamhet i syfte att omsätta idéer baserade på kunskap och forskningsresultat med anknytning till Göteborgs universitet.

Projektets målgrupp omfattade 30 bolagsstyrelser med externa ledamöter, grundare och GU Holdings egna ledamöter.

– Vi ville främst hitta nya metoder för att kunna arbeta mer professionellt i styrelserna och fördjupa vår kunskap om rekrytering och HR. Det lyckades vi med, säger Andreas Albertsson. Bland annat tog vi fram en handbok med mallar för delarna i rekryteringsprocessen, intervjufrågor och kravspecifikationer samt en diskussion om skillnaderna mellan att arbeta i en styrelse i ett ungt företag och ett mer etablerat företag.

– Det är vanligt att ledamöter rekryteras från redan kända nätverk. Genom projektet fick vi verktyg för att gå utanför den vanliga kretsen. Vi ville också få fram att det faktiskt är ett arbete att vara ledamot. Ibland möts vi av attityden att man ”sitter” i en styrelse. Men det krävs mycket mer än att enbart närvara, vilket är speciellt viktigt vid rekrytering av nya ledamöter som måste få rätt information om vad som krävs för uppdraget.

Gemensamma referensramar

En annan del av projektutbildningen var inriktad på affärsmodellering där Business Model Canvas användes som ett viktigt strategiskt hjälpmedel för att stärka styrelsens fokus på bolagets affärer. Det gav deltagarna ett gemensamt språk för att utveckla affärsmodeller och lyfte styrelsearbetet till en högre nivå, menar Andreas Albertsson. Företagen har blivit mer professionella i styrelserummet – de har fått en gemensam vokabulär och gemensamma referensramar. Förhoppningsvis leder det till tydligare strategier för företagen.

– GU Holding kommer absolut att prioritera strategiskt styrelsearbete framöver. Det är jätteviktigt för oss och innebär att vi nu kan arbeta mer konkret med aktuella frågor i bolagen, understryker Andreas Albertsson.

Företagarna har fått tydliga målbilder

ÄgarLedare

Kontakt:

Ulf Mattebo

<http://agarledare.se>

– Insikten om att det behövs extern kompetens i styrelsen för att företaget ska fortsätta växa, var viktig för de bolag som deltog i programmet. Många deltagare har lyckats över förväntan med sina rekryteringar, andra är på mycket god väg, säger Ulf Mattebo, vd för ÄgarLedare.

Ett utvecklat strategiskt styrelsearbete kan vara det som är avgörande om företaget ska gå mot fortsatt succé och utveckling eller mot stagnation.

– För detta krävs medvetenhet, mod och att företaget har en tydlig målbild för att se sina behov. Utöver det behövs en hel del tid, menar Ulf Mattebo. Jag tror att de flesta av våra företag behöver ett par, tre år för en sådan process.

Aktiebolaget Ägarledares huvudsakliga verksamhet är att driva nätverk för erfarenhetsutbyte för företagare som äger och leder sin verksamhet, samt erbjuda speciellt anpassade utbildningsprogram för just ägarledare.

– Den ägare som är operativt ansvarig i sitt bolag har många olika hattar på sig – som ägare, styrelseledamot, som vd och del av ledningsgruppen. Alla dessa roller kan vara svåra att hålla isär, säger Ulf Mattebo. Insatserna i projektet har till stor del handlat om att ge företagarna ökad insikt om vad de som ägare vill med företaget, så att de kan målstyra och delegera i sin verksamhet.

Styrelsen behöver ha fokus framåt

För ÄgarLedare har programmet inneburit många nya lärdomar. En av dem är att det finns ett mycket stort behov av strategiskt styrelsearbete i ägarledda bolag som har 15 anställda och uppåt.

– Vi kommer absolut att använda erfarenheterna från programmet i vårt fortsatta arbete och ännu mer anpassa det till vår målgrupp – ägarledda bolag med 15-60 anställda. Många av dem saknar i dag ett strategiskt styrelsearbete och även kunskap om vad det kan leda till.

– Styrelsen får aldrig bli en överrock. Tyvärr är det synsättet vanligt – att styrelsen är som en rapportinstans, säger Ulf Mattebo. Men en styrelses absolut viktigaste uppgift är att ha fokus framåt, säg till ungefär 80 procent. Resterande 20 procent bör möjligen ägnas åt tillbakablickar för att dra lärdom av det som hänt.

Övriga projekt

Kontakt:
Namu Nambiar
www.basta.se

Basta är ett brukarstyrt socialt företag som bedriver rehabilitering av missbrukare. Alla ansvarsposter i styrelsen och företagsledningen innehas av personer som själva genomgått rehabilitering på Basta.

Syftet med projektet var att för fortsatt tillväxt skapa en utvecklingsprocess kring Bastas styrelsearbete och medlemsrollen. Processen leddes av en extern konsult.

Medlemsrollen liksom ledningsfunktionens roller, mandat och ansvarsfördelning gjordes tydliga och en gemensam framtidsvision blev klar. En insikt var att sociala företag inte ska vara rädda för att hämta inspiration och lärdomar från den vanliga företagsvärlden.

Kontakt:
Anders Lindauer
<http://sjuharad.companion.se/>

Companion i Sjuhärad erbjuder företagsrådgivning till dem som vill starta företag tillsammans i kooperativ. De arbetar både med ekonomiska och ideella föreningar.

Projektets målgrupper var de styrelser i ideella föreningar för social ekonomi i Västra Götaland, som behövde bli bättre på att kombinera sitt ideella engagemang med ett affärsmässigt förhållningssätt.

Resultatet av projektutbildningen blev att styrelserna höjde sin kompetens och utmejslade strategier och handlingsplaner för ett entreprenörsmässigt arbetssätt och för en tydligare rollfördelning i styrelserna.

Kontakt:
Anneli Örtqvist
<http://www.naturakademin.se/>

Naturakademin Learning Lab AB arbetar med organisations-, individ- och ledarutveckling i syfte att påverka samhället i hållbar riktning.

Ett viktigt mål i projektet var att ta fram en kraftfull och lätthanterlig verktygslåda för strategiska hållbarhetsstrategier i styrelser.

Projektarbetet resulterade i en mängd verktyg, som omfattar kompetens i affärsutveckling, hållbarhetsfrågor och styrelsearbete. En lärdom var att integrering av hållbarhetsfrågor i små företags styrelser och implementering av nya tankesätt kräver uppföljningar och coaching.

Kontakt:
Bo Björkman
<http://www.scienceparkhalmstad.se/>

Science Park i Halmstad erbjuder en etableringsmiljö för kunskapsintensiva företag och ägs av Halmstads kommun, Högskolan i Halmstad och Science Park Halmstads företagarförening.

Målet för projektet var att arbeta fram en arbetsmodell för att utveckla styrelser i unga tillväxtbolag.

Att skapa nya nätverk och kontakter var en viktig insats. Unga företag på väg upp fick möta företag som gjort en framgångsresa och ta del av lärdomar och kompetens. Mångfaldsfrågan och vikten av rätt kompetensmix i styrelser lyftes upp.

Kontakt:

Lotta Ahlvar

<http://www.svenskamoderadet.se/>

Svenska Moderådet är ett branschägt forum som arbetar för att främja svenskt mode i Sverige och utomlands.

Det främsta syftet med projektet var att tillföra kompetens om strategiskt styrelsearbete i de mindre modeföretagen. Sex matchmaking-träffar genomfördes mellan företag och potentiella styrelseledamöter från kunskapsföretaget Women in Progress.

Modeföretagen fick insikt om att de måste bli medvetna om vad de vill med sitt företag/varumärke för att kunna växa. Störst förutsättningar för att öka sin tillväxt som en följd av projektet, var de företag som hade en genomtänkt affärsidé och visste vilken extern kompetens de behövde.

Tillväxtverket

Swedish Agency for Economic and Regional Growth

Tel 08-681 91 00

www.tillvaxtverket.se

**Tillväxtverket arbetar för att
stärka företagens konkurrenskraft.**